

GROENSTRUCTUURPLAN BORSELE 2018-2038

UITWERKING OVEZANDE

Colofon

OPGESTELD DOOR

Bosch Slabbers Landschapsarchitecten; Hans Eshuis, Rosie Brader

OPDRACHTGEVER

Gemeente Borsele; afdeling woonomgeving

DATUM

augustus 2018

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING

1.1 aanleiding	7
1.2 doelen	7
1.3 leeswijzer	7

2. KARAKTERISTIEK

2.1 inleiding	10
2.2 geogenese en bodem	10
2.3 landschap en natuurlijke vegetatie	11
2.4 historie van het dorp	12
2.5 ruimtelijke opbouw	13
2.6 hoofdgroenstructuur	20

3. KWALITEITEN EN KANSEN

3.1 inleiding	28
3.2 huidig openbaar groen	28

4. WENSBEELD

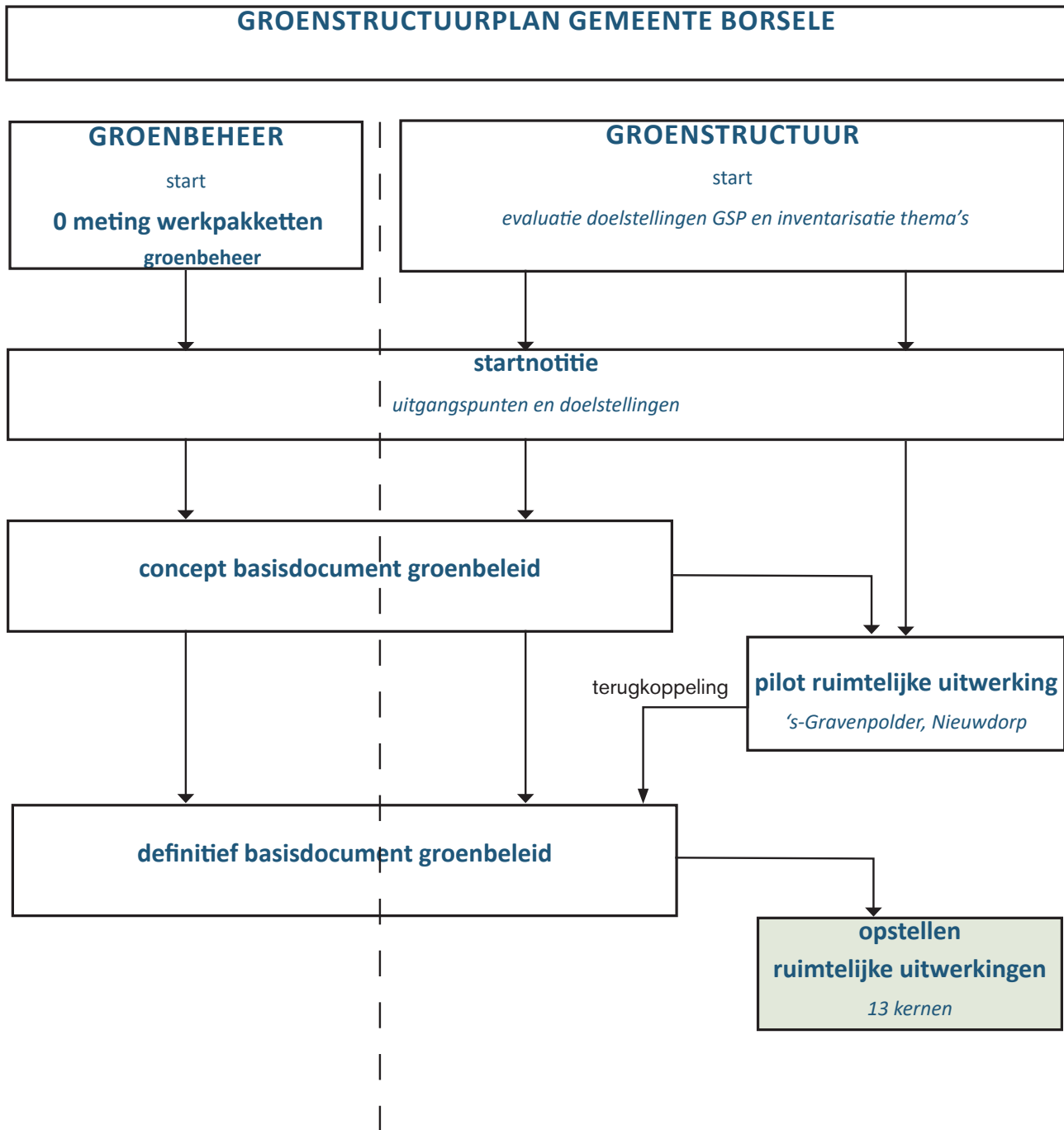
4.1 inleiding	37
4.2 ambitie groenstructuur	37
4.3 beheerniveaus, groenzonering	40
4.4 ambitie biodiversiteit	44
4.5 ambitie klimaatadaptatie	50
4.6 integrale ambitiekaart	56

<i>Bronnen</i>	60
----------------	----

1. INLEIDING

▲ *Figuur 1.1: schema proces Groenstructuurplan en Pilot Ruimtelijke Uitwerking*

1.1 Aanleiding

In 2016 is een start gemaakt met het actualiseren van het Groenstructuurplan van de gemeente Borsele, dat dateert uit 1997. Zie ook het schema op de pagina hiernaast.

Als eerste stap is het algemene groenbeleid geëvalueerd en geactualiseerd in een nieuw 'Basisdocument Groenbeleid 2018-2038'. Het Basisdocument beschrijft de algemene beleidslijnen voor het openbaar groen aan de hand van een aantal thema's.

Het groenbeleid wordt vertaald in een ruimtelijke uitwerking per woonkern, zoals deze voor de kern Ovezande. Het beschrijft hoe het openbaar groen in het dorp er in de komende 20 jaar concreet uit gaat zien. Wat zijn de belangrijke en minder belangrijke groene elementen en hoe worden de ambities vormgegeven en bereikt?

1.2 Doelen

De belangrijkste doelen van het Groenstructuurplan zijn het realiseren van een hoge ruimtelijke kwaliteit van de buitenruimte, het vergroten van de biodiversiteit van het openbaar groen en het inspelen op een veranderend klimaat.

I. Hoge ruimtelijke kwaliteit

Het realiseren van een hoge ruimtelijke kwaliteit is een doelstelling die ook centraal stond in het Groenstructuurplan van 1997. Dit heeft onder meer geresulteerd in diverse omvormings- en herinrichtingsplannen van de openbare ruimte, waardoor de grootste ruimtelijke knelpunten in de afgelopen jaren reeds zijn aangepakt. Het accent ligt op deze locaties op continuering en beheer van de buitenruimte. In de analyse worden de nog aanwezige en eventuele nieuwe ruimtelijke kansen en knelpunten weergegeven.

II. Vergroten biodiversiteit

Een tweede hoofddoel is om het openbaar groen meer van betekenis te laten zijn voor de flora en fauna. De teruggang van de biodiversiteit (het aantal aanwezige plant- en diersoorten) kan worden beperkt door gevarieerd en natuurlijk openbaar groen. In het Groenstructuurplan wordt de beleidslijn uit 2016 uitgewerkt, waarin de gemeente Borsele ervoor kiest om maatregelen te nemen voor het herstellen en verbeteren van de biodiversiteit, met extra aandacht voor fruitbestuivende insecten.

III. Klimaatadaptatie

De derde opgave voor de komende planperiode is het inspelen op het veranderende klimaat, ook wel klimaat-

adaptatie genoemd. In de Ruimtelijke Uitwerking wordt middels een ambitiekaart aangeduid hoe het openbaar groen kan bijdragen aan het verminderen van de effecten van toenemende extreme neerslag en hitte.

Een verdere inhoudelijke verdieping van de thema's biodiversiteit en klimaatadaptatie, evenals een beschrijving van het algemene groenbeleid is te vinden in het Basisdocument Groenbeleid.

1.3 Leeswijzer

De ruimtelijke uitwerking van de kern Ovezande wordt in *hoofdstuk 2 - karakteristiek* ingeleid met een beschrijving van de historie en stedenbouwkundige opbouw van het dorp, gevolgd door een beschrijving van de huidige situatie van het openbaar groen. De beschrijving mondt uit in een kaartbeeld van de huidige groenstructuur en een kaart met de eigendomssituatie van de hoofdgroenstructuur.

In *hoofdstuk 3 - kwaliteiten en kansen* wordt het huidige beeld van het groen geanalyseerd. De analyse vindt plaats aan de hand van de thema's zoals die ook in het Basisdocument van het Groenstructuurplan worden gehanteerd. Er worden naast kwaliteiten en knelpunten ook kansen aangegeven voor de komende planperiode.

In *hoofdstuk 4 - wensbeeld* worden de wensbeelden voor de groenstructuur en de thema's biodiversiteit en klimaatadaptatie uiteengezet. De wensbeelden worden per thema kort toegelicht.

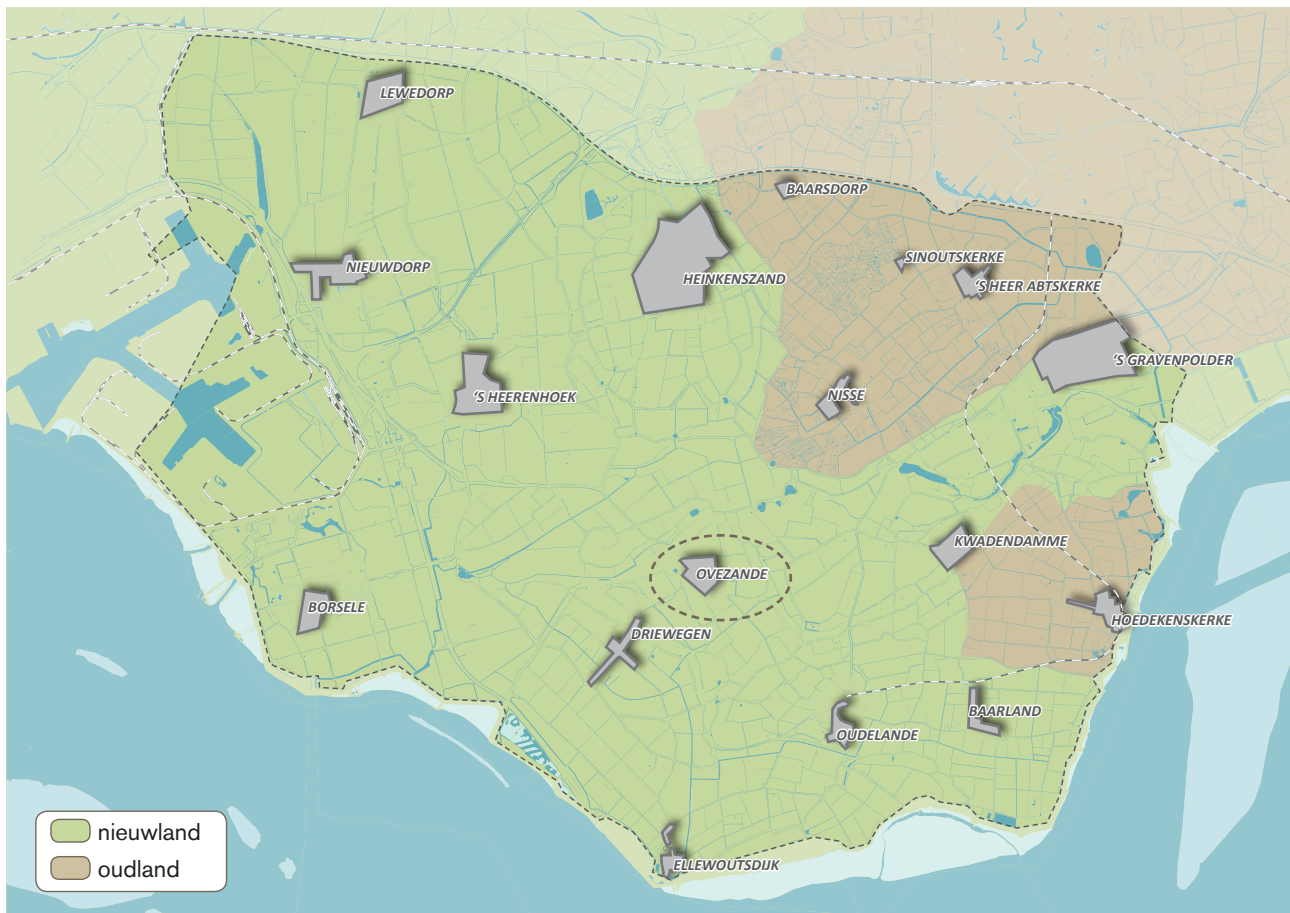
Naast de groene hoofdstructuur wordt in dit hoofdstuk ook de zonering van de beheerniveaus in de woonkern vastgelegd. De beheerniveaus duiden aan waar intensief of extensief beheer wordt toegepast. Tevens geeft het beheerniveau aan of specifieke groepen in het beplantingsassortiment op een plek kunnen worden toegepast.

Het hoofdstuk wordt afgesloten met een integrale ambitiekaart, waarin de thema's op elkaar zijn geprojecteerd. De grotere of meer integrale deelprojecten worden vervolgens omschreven en verbeeld.

2. KARAKTERISTIEK VAN OVEZANDE

▲ Gemeente Borsele met daarin de kern Ovezande

2.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk beschrijft het ontstaan van het dorp, de bodemgesteldheid en de natuurlijke plantengroei. Deze karakteristieken vormen de basis voor het dorp en de planten die er groeien, het groen. Vervolgens wordt de ruimtelijke opbouw van het dorp beschreven. Bij de beschrijving van de verschillende wijken wordt ook het aanwezige groen behandeld. Het hoofdstuk mondt uit in een kaartbeeld van de huidige groenstructuur van Ovezande.

2.2 GEOGENESE EN BODEM

Het landschap van de gemeente Borsele is het resultaat van een eeuwenlang ontstaansproces. Omstreeks het begin van de jaartelling is de kustlijn van Nederland, op een enkele riviermonding na, gesloten. Achter de duinenrij ligt een moerassige laagte, waarin veenvorming plaats vindt. Dit uitgestrekte veenmoeras wordt doorsneden door rivieren en kreek. Regelmatig verzanden de waterlopen, waarna ze een nieuwe bedding zoeken. Zo ontstaat in het veengebied een complex patroon van kreek- en rivierbeddingen.

Omstreeks het jaar 275 na Chr. begint de zeespiegel geleidelijk te stijgen en wordt het klimaat instabiel.

Deze periode wordt gekenmerkt door een groot aantal stormen. De zee breekt door de gesloten duinenrij en er ontstaan grote zeearmen die diep het veenmoeras binnendringen.

Aan het eind van de Romeinse tijd, omstreeks het jaar 400, ontstaat bij stormvloed de diepe zeegeul van het Veerse Gat. Deze dringt tot het huidige Zuid-Beveland het land binnen. De binnendringende zee bedekt het veen met een laag slib; er ontstaat een uitgestrekt schorrengebied. Zeeland wordt in deze stormachtige tijd niet meer permanent bewoond.

Omstreeks 800 na Chr. vestigt de mens zich opnieuw in Zeeland. Het klimaat wordt rustiger en de droge, hoger gelegen delen worden weer voor bewoning geschikt. Tijdens een zware stormvloed in 1014 schuurt de Schelde-arm in Zuid-Beveland opnieuw uit. Hierbij ontstaat de Zwake, een zee-arm van formaat.

Oudland

Na de watersnood in 1134 wordt begonnen met het bouwen van een grote ringdijk om het bewoonde gebied. Deze eerste bedijkingen worden Oudland genoemd. Het Oudland kenmerkt zich door de veenlaag die in de bodem bewaard is gebleven. De Breede Watering bewesten Yerseke is de naam van de eerste polder die zo ontstaat. Ter hoogte van Heinkenszand vormt

▲ *Ontwikkeling Ovezande en omliggend landschap, ca 1920, 1950, 1975, 2015.*

de Grotedijk de westelijke grens van deze polder. Ook de van oorsprong individuele eilanden Borsele, Baarland en Oudelande, worden door de aanleg van een ringdijk met elkaar verbonden.

Nieuwland

Tegen de dijken van het Oudland ontstaan door aanslibbing schorren. De plaatselijke ambachtsheren krijgen van de Graaf van Holland en Zeeland toestemming om deze “aanwassen” te bedijken, mits deze grenzen aan een stuk land dat al hun eigendom is. De schorren worden bedijkt en als landbouwgrond in gebruik genomen. Deze polders staan bekend als Nieuwland. Door de opslibbing liggen deze Nieuwlandpolders vaak wat hoger gelegen dan de Oudland-gebieden. De bodem van deze Nieuwland-polders bestaat uit een dik pakket vruchtbare klei.

De geheel door water omgeven zandplaten in de Zwake, blijven in eerste instantie eigendom van de graaf zelf. In de tweede helft van de 13e eeuw schenkt de Graaf echter de opwassen tussen Walcheren, de Brede Watering en Borsele aan het geslacht van Schenge, de Heren van 's Heer-Arendskerke. Eén van deze opwassen wordt de kern van Ovezande.

De Oud-Ovezande polder, een klein eiland aan de zuidzijde van het Zwake, is al voor 1300 bedijkt. Het eiland-

je wordt vergroot door twee nieuwe aandijkingen: De Onzer Vrouwepolder en de Verlorenkostpolder.

Met de aanleg van de Zakedijk, omstreeks 1350, krijgt het eiland Ovezande een verbinding met het Oudlandgebied bij Oudelande (dit gebied is later overstroomd en heringepolderd, en heeft nu niet meer de Oudland kenmerken). Deze dam in de Zwake versnelt het proces van opslibbing. Nieuwe polders als de Nieuw-Ovezandepolder, de Zakpolder, Blazekop en de Onzer-Vrouwe-Stelle worden bedijkt en aan de invloed van de zee onttrokken.

Het dorp Ovezande ontstaat op de driesprong van de Zanddijk en Rooneusdijk die rond de opwas Ovezande zijn gelegd.

2.3 LANDSCHAP EN NATUURLIJKE VEGETATIE

Het landschap in de omgeving van Ovezande is een waardevol cultuurhistorisch landschap. Kenmerkend zijn de afwisseling van Oud- en Nieuwlandpolders en de dijken met monumentale boombeplantingen. De vele kreekresten, grenslinden en welen verschaffen het gebied een sterk natuur- en cultuurhistorisch perspectief. De continue strijd tegen het water is voelbaar aanwezig in dit landschap, in Ovezande bijvoorbeeld door het

▲ Achttiende-eeuwse tekening van de Hoofdstraat

▲ Hoofdstraat, ca. 1910

▲ Hetzelfde standpunt als hierboven, in ca. 1980

▲ Hoofdstraat met Rooms-Katholieke Kerk, ca. 1970

weeltje aan de Hoofdstraat, bij de Oostelijke dorpsentree. De bijzondere verbreding van de berm gaat terug op een bocht in de Zanddijk, die om het weel is gelegd.

De van nature op de kreekruggronden voorkomende vegetatietypen behoren tot het Alno-Ulmionverbond (Elzen-Iepenverbond). Het betreft vegetaties op rijke, vochtige gronden. Binnen dit verbond is er een onderverdeling te maken in: Circaeo-Alnion (elzenverbond) voor bodems met een wat natter karakter, te vinden op de poelgronden, en het Ulmion (iepenverbond) op bodems met een wat lichtere samenstelling (de zavelgronden van de kreekruggen). Het elzenverbond wordt gekenmerkt door: eik, els, zwarte populier, vogelkers, vlier, dagkoekoeksbloem, pinksterbloem, bloedzuring en smele. Het iepenverbond wordt gekenmerkt door: eik, iep, esdoorn, es, hazelaar, vlier, klimop en helm-bloem.

2.4 HISTORIE VAN HET DORP

De naam Ovezande komt voor de eerste keer voor in schriftelijke bronnen, waarbij de Ambachtsheren van 's-Heer Arendskerke voor hun tienden in "Ser Arnoudskerke et in Arnemuden et in Avesand" werden aangeslagen in een grafelijke rekening uit 1318/'19. Er zijn in de loop van de tijd verschillende variaties geweest, o.a. van Avesant, Avesanct, Ovezand, Overzande en geduid zowel als "over de Zwake", als "over" als "op" het zand. In 1938 is de officiële schrijfwijze vastgesteld als Ovezande.

Ovezande is vanouds een agrarisch dijkdorp. De omliggende landerijen en boerenhofsteden gaven werk en bestaansrecht voor de inwoners. De Hervormde kerk dateert uit de vijftiende eeuw. Deze staat aan het oude Kerkplein. Tegenover de kerk staat een vroegere herberg uit 1645.

De Rooms-Katholieke kerk met pastorie uit 1870 staat naast het oude schoolgebouw aan de Hoofdstraat.

2.5 RUIMTELIJKE OPBOUW

In deze paragraaf wordt de ruimtelijke opbouw van Ovezande beschreven. Zowel de stedenbouwkundige aspecten als de huidige verschijningsvorm van het openbaar groen zijn hiervoor bepalend. In de tekst wordt grofweg een chronologische volgorde aangehouden, startend bij het historische dorpcentrum en vervolgend met hierop aanluitende dorpsuitbreidingen. Grotere eenheden als bijvoorbeeld bedrijfsterreinen, begraafplaatsen en sportvelden worden apart behandeld.

De beschrijving mondt uit in een kaartbeeld van de huidige groenstructuur, gekoppeld aan een kaart met de eigendomssituatie van de hoofdstructuur.

Dorpcentrum, basislijnen

De oude kern van Ovezande wordt gevormd door de Hoofdstraat en de daarop aantakende Nieuwstraat. De Nieuwstraat is een voortzetting van de oude Rooneusdijk. De Hoofdstraat is eveneens gelegen op de oorspronkelijke dijk rond de Oud-Ovezandepolder.

De bebouwing is rond het Kerkplein ontstaan en heeft zich langs Hoofd- en Nieuwstraat ontwikkeld. Half de negentiende eeuw was de omvang van het dorp nog niet veel groter dan de directe omgeving van het Kerkplein. Rond de 1900 is de zuidzijde van de Hoofdstraat bebouwd tot aan de Plataanweg. Ook langs de Noordzijde van de Groenedijk staan huizen. Begin twintigste eeuw komt daar de bebouwing langs de Dreef bij en wordt de zuidzijde van de Hoofdstraat geheel bebouwd. Ovezande ontwikkelt zich na de Tweede Wereldoorlog zeer geleidelijk langs de reeds bestaande structuur van dijken en polderwegen. Het zal tot de jaren zeventig duren voordat er nieuwe straten worden aangelegd.

De ruimtelijke impact van de bebouwing op de dijken is groter dan de bebouwing langs de polderwegen, immers de woningen zijn hoog op de dijk gebouwd en staan dicht op elkaar. De dijktafsluitingen en de daarop voorkomende beplanting zijn binnen de bebouwde kom soms prominent aanwezig. Bovendien lopen de dijken door als ruimtelijke dragers in het landschap buiten de bebouwde kom.

Dit maakt dat de basisstructuur van het dorp bepaald wordt door een samenspel van dijken in en buiten de

▼ *De Hervormde Kerk*

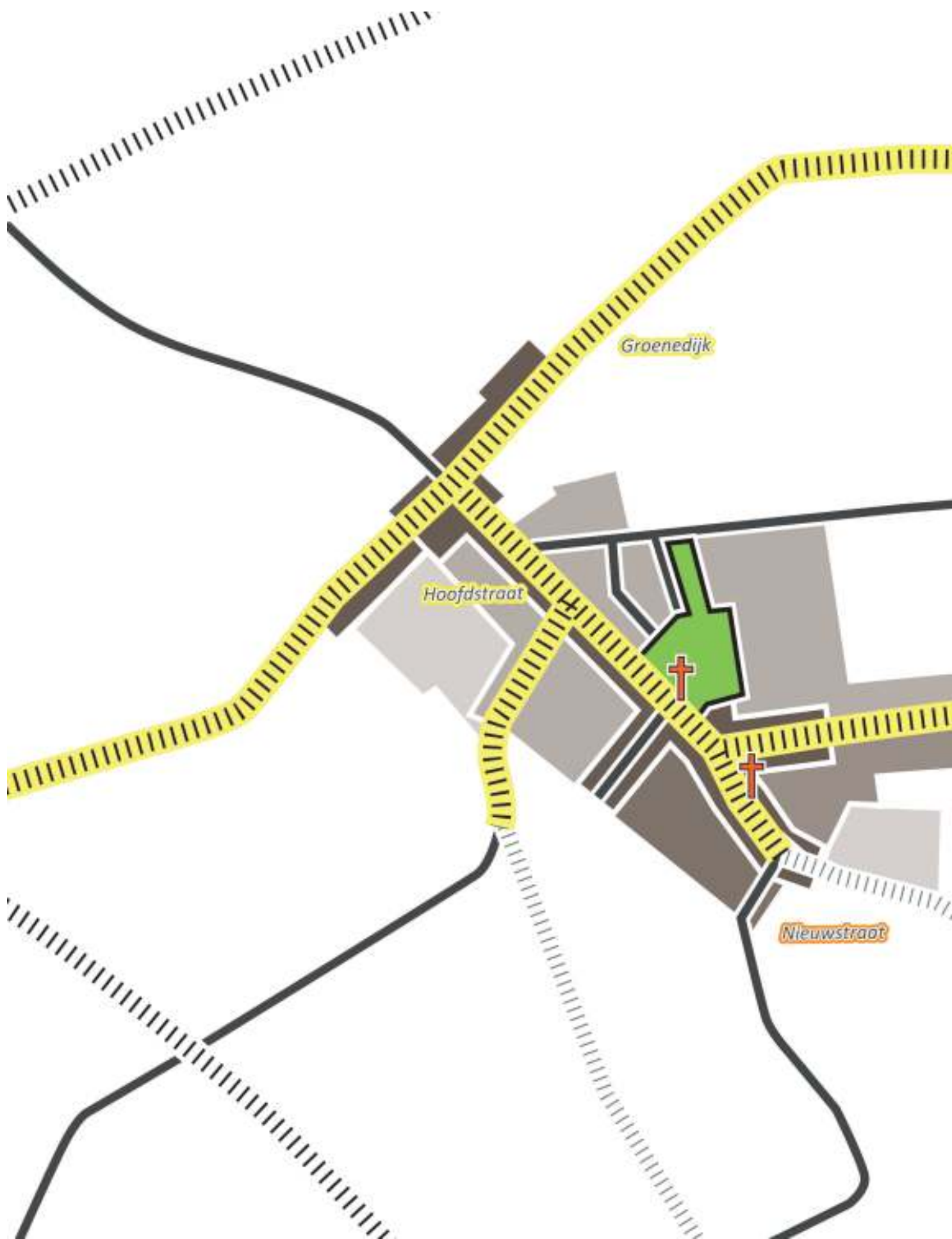
▼ *De driesprong waarop Ovezande is ontstaan, met links de herberg uit 1645*

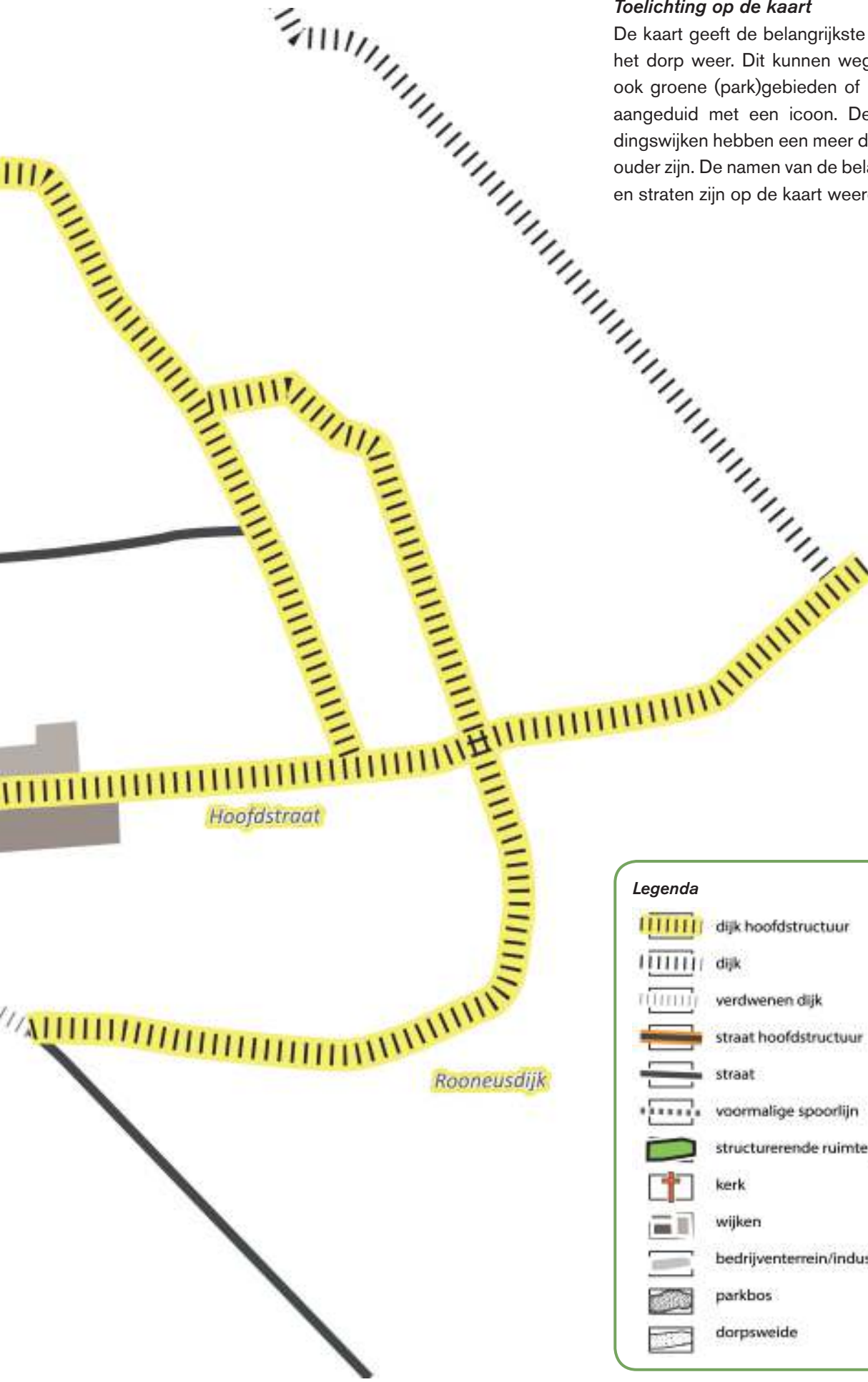
▼ *De Nieuwstraat*

▼ *De Groenedijk*

HOOFDLIJNEN STEDENBOUWKUNDIGE OPBOUW OVEZANDE

Toelichting op de kaart

De kaart geeft de belangrijkste ruimtelijke dragers van het dorp weer. Dit kunnen wegen of dijken zijn, maar ook groene (park)gebieden of pleinen. De kerken zijn aangeduid met een icoon. De verschillende uitbreidingswijken hebben een meer donkere tint naarmate ze ouder zijn. De namen van de belangrijkste wijken, dijken en straten zijn op de kaart weergegeven.

Legenda

- dijk hoofdstructuur
- dijk
- verdwenen dijk
- straat hoofdstructuur
- straat
- voormalige spoorlijn
- structurerende ruimte (groen of plein)
- kerk
- wijken
- bedrijventerrein/industrie
- parkbos
- dorpsweide

bebouwde kom, in combinatie met de bebouwing en beplanting daar op. De dorpsstructuur is dus verweven met de landschappelijke structuur van de polderdijken.

Langs de zuidzijde van de Hoofdstraat zijn vanouds de meeste winkels gevestigd. De oudere bebouwing langs de weg staat dicht opeen langs de kruin van de dijk. Bebouwing van latere datum is onder aan het dijk-talud gebouwd. Dit levert ter hoogte van de parallelweg een markant profiel op van een enkelzijdig dijk-talud met gras en lindebomen, tegenover een gesloten gevelwand. Langs het oude dijk-lint is weinig ruimte voor beplanting. Hier staan en stonden leibomen om wat schaduw in de woningen te geven.

De tuinen rond de Hervormde en Rooms katholieke Kerk vallen op als open ruimtes in het gesloten bebou-wingslint. Er staan fraaie oude (beuken)bomen. Ook voor de oude school is meer ruimte in het profiel. Hier staat nog een oude Haagbeuk. Verder van de dorps-kern af verspringt de rooilijn en zijn de woningen on-deraan de dijk-taluds gebouwd. Het dijk-talud wordt dan aan weerszijden van de weg als grastalud zichtbaar. Hier staan lindebomen langs de weg. Aan de noordzij-

de van het dorp is een enkele rij lindebomen in het talud geplant. Op de tegenoverliggende wegzijde bepalen particuliere tuinen het beeld. Aan de oostzijde van de dorpsentree staan de lindebomen aan weerszijden van de weg. Ter hoogte van het weeltje is een verbreding in de weg (voormalige dijk) waar populieren staan. De verbreding met de hoge populieren vormt een markant groen element. De noordelijke komgrens van Ovezande is bij de Kolaardsweg, in het verlengde van de Hoofd-straat. De beplanting hier sluit aan op het verdere ver-loop van deze weg in de polder (essen).

Langs de Nieuwstraat is het beplantingsbeeld wisse-lend met Prunus, Essen en in de polder aansluitend Eikenbomen. Dichter bij de kerk staan langs de gevels enkele fraaie stroken met leilinden.

De Groenedijk is binnen en buiten de kom niet beplant met bomen. Het zuidelijke dijk-talud is ingericht met volkstuintjes, ten nutte van de bewoners op de dijk.

De Plataanweg is een volgende basislijn, die het tracé van de voormalige Achterdijk volgt. Het dijklichaam is

▼ *Het noordelijke deel van de Hoofdstraat met enkelzijdige lindenbeplanting*

▼ *De groene ruimte rond de katholieke kerk*

▼ *Het markante profiel met ventweg van de Hoofdstraat*

▼ *De Hoofdstraat ter hoogte van het weeltje*

▲ *Nieuwstraat met wisselend beplantingsbeeld*

▲ *De Bloemenstraat met zicht op het landschap onder de essen door*

▲ *Plataanweg met monumentale platanen*

▲ *Oud Ovezandseweg met enkelzijdige essenbeplanting*

tot aan de splitsing met de Platteweg aanwezig. Verderop in de polder is de dijk afgegraven. De Plataanweg en de Platteweg zijn beplant met fraai uitgegroeide platanen. Deze bomen hebben alle een monumentale status op de bomenlijst van de gemeente.

Oude polderwegen

Vanaf de dijken heeft Ovezande zich ontwikkeld langs de oude polderwegen. De oudste daarvan zijn de Dreef, de Bloemenstraat en de Oud Ovezandseweg. Alleen de Dreef is in de loop der tijd tot een woonstraat gegroeid. Langs de Bloemenstraat en Oud Ovezandseweg is steeds aan één zijde zicht op de polder gebleven. De Dreef is aan de zuidkant aaneengesloten bebouwd. Langs de noordkant bepalen ook particuliere tuinen het groene beeld. Er is geen openbaar groen. De Bloemenstraat is aan de zuidwestzijde onbebouwd. Hier bepaalt de erfbeplanting van boerderij 'De Witte Hoeve' het beeld. Op de grens met de polder is een smalle berm aanwezig en een rij essen.

De Oud Ovezandseweg loopt dwars door de polder Oud Ovezande. De weg is voor de helft opgenomen in de dorpsrand en is daar beplant met een rij essen.

Uitbreiding rond Schutterstraat

De eerste echte uitbreiding van Ovezande zijn de Schutterstraat, Meester Doctor Messtraat, Pastoor Fransestraat en de Burgemeester Andriessenstraat. Deze zijn eind jaren zestig gebouwd. De straten hebben oorspronkelijk een profiel met twee stoepen en zijn relatief smal. Langs de Mr. Dr. Messtraat zijn vanouds seniorenwoningen aanwezig. Met uitzondering van de Burgemeester Andriessenstraat is deze hoek van het dorp in de periode 2010-2017 volledig gesaneerd en heringericht. Er is een nieuw woon-zorgcomplex, appartementencomplex en een basisschool gebouwd, en ook de straatprofielen zijn gerenoveerd. Rond de Rooms Katholieke kerk is het oude schoolterrein omgevormd tot een openbare groene ruimte van formaat. De oude bomen zijn bij de herinrichting meest gespaard. In de Meester Doctor Messtraat staan prunussen in boomspiegels. De Pastoor Fransestraat heeft geen boombeplanting en kijkt uit op de begraafplaats.

Uitbreiding tot Mooymanstraat

Na de eerste uitbreidingen is ook de eerste aanzet van de volgende uitbreiding gemaakt. In 1970 zijn de eer-

▲ *Meester Doctor Messtraat vanaf het schoolplein*

▲ *Mauritsstraat*

▲ *Speelparkje tussen de Constantijn- en de Mauritsstraat*

▲ *Groen pleintje in de Strobbehoekstraat*

ste woningen van de Prins Willem Alexanderstraat een feit, al snel gevolgd door de Maurits- en Constantijnstraat. De Mooymanstraat rondt de wijk af. De laatste woningen zijn in de jaren negentig van de vorige eeuw gebouwd.

De buurt wordt gekenmerkt door rijwoningen en twee onder één kapwoningen in eenvoudige rechte straten. Langs de oostzijde van de Mooymanstraat staan vrijstaande huizen. Het openbaar groen is geconcentreerd in een centraal speelparkje, dat autoluw is. In de woonstraten staan esdoorns in vrij krappe boomspiegels tussen de parkeervakken.

Uitbreiding rond Strobbehoekstraat

Rond 2000 wordt het buurtje van de Strobbehoek gebouwd. Het bestaat uit meest vrijstaande woningen, gegroepeerd rond een tweetal pleintjes met een groene invulling. Het buurtje oogt informeel door het gebruik van klinkerbestrating, afwisselende bouwvolumes en rooilijnen. Het openbaar groen is te vinden op de pleintjes en op een speelterreintje dat aan een achterpad ligt.

Uitbreiding Padwei-Notewei

Deze nieuwe uitbreiding ligt ten zuidwesten van de Hoofdstraat, achter het bebouwingslint. Centraal in het wijkje ligt een grote vijver, waar het regenwater wordt gebufferd. Een boomstructuur is (nog) niet aangeplant. Anno 2018 zijn in dit buurtje nog lang niet alle woningen gebouwd en zijn de kavels tijdelijk voorzien van een bloemrijke grasvegetatie.

Uitbreiding Pastoor Pontenagelstraat

De nieuwste uitbreiding van Ovezande is ontwikkeld in samenhang met de vernieuwing van het sportcomplex. Het buurtje bestaat uit een lusvormige straat die aantakt op de Nieuwstraat. Anno 2018 zijn er nog geen woningen gebouwd, en zijn de kavels tijdelijk voorzien van een grasmat.

Specifieke objecten

Begraafplaatsen

Oorspronkelijk werd er begraven rond de Hervormde kerk. In de kerktuin zijn nog enkele zerken aanwezig. Al in de negentiende eeuw zijn huidige begraafplaatsen aan de Bloemenstraat en de Pastoor Fransestraat in gebruik genomen. De Rooms Katholieke begraafplaats ligt aan de Bloemenstraat, en is met een smal voetpad verbonden met de Nieuwstraat. De Protestantse Begraafplaats ligt aan de Pastoor Fransestraat. Het is een eenvoudige rechthoekige ruimte, omgeven door een hoge beukenhaag. Langs de randen staan grote essenbomen. Op een gedeelte is recentelijk het maaiveld verhoogd.

Sportvelden

Het sportcomplex van Ovezande is in 2010 volledig vernieuwd en verplaatst. Op de plaats van het oude hoofdveld is het buurtje van de Pastoor Pontenagelstraat ontwikkeld. Het sportveld en trainingsveld zijn meer naar het oosten opgeschoven en omgeven door een parkstrook. De parkstrook is ruim opgezet met lindenlanen, een natuurlijke speelplek en een vijver.

Er is een wandelverbinding gelegd tussen de Nieuwstraat en de Hoofdstraat langs de rand van het dorp. De sportvelden en de tennisbaan zijn omgeven door een smalle singel.

Kerktuin Rooms Katholieke Kerk

De Kerktuin van de Rooms Katholieke Kerk is met de herinrichting van de Schutterstraat veranderd van een private verstilde plek in een tuin voor het dorp. Samen met de achter de kerk liggende boomweide is een klein parkje ontstaan dat een centrale groene oase is in het dorpcentrum. De monumentale bomen in de tuin zijn gespaard.

Ontwikkelingen

De dorpskern is in de afgelopen 15 jaar doorlopend ontwikkeld en heringericht. De woonwijkjes Padwei en Pastoor Pontenagelstraat zijn anno 2018 nog niet geheel volgebouwd. Nieuwe ingrepen in de dorpsstructuur zijn voorlopig niet voorzien.

▼ *De begraafplaats aan de Pastoor Fransestraat*

▼ *De grasruimte rond de katholieke kerk*

▼ *De jonge laanstructuur rond het sportveld*

▼ *De bloementuin van de pastorie*

2.6 HOOFDGROENSTRUCTUUR

(zie kaartbeeld op pagina 23)

De hoofdgroenstructuur van Ovezande bestaat uit een combinatie van dijkbeplantingen, groene parkgebieden en een aantal doorgaande beplantingen langs de hoofdontsluitingswegen. De hoofdgroenstructuur vormt de “groene ruggengraat” van het dorp. Accent in het groenbeleid ligt hier op behoud en versterking, onder regie van de gemeente. Voor een verdere verdieping van het groenbeleid in de hoofdstructuur zie het basisdocument openbaar groen.

De Hoofdstraat, Nieuwstraat, Plataanweg en Groenedijk zijn de dijken van de Oorspronkelijke polders waar Ovezande is ontstaan. Dit zijn de “Hoofdlijnen” van de dorpsstructuur. De dijkbeplanting van de Hoofdstraat bestaat in de bebouwde kom steeds uit lindebomen. Deze komen voor als dubbele rij, enkele rij, of als leiboom langs de Hoofdstraat. Een opvallende en fraaie structuurlijn is de plataanbeplanting langs de Plataanweg en verder de Platteweg. Deze monumentale bomen geven karakter aan de verbinding met het dorp Driewegen. Ook de boomstructuren langs de oude polderwegen

Oud Ovezandseweg en Bloemenstraat behoren tot de hoofdstructuur.

De aaneengesloten groene parkzone van de Kerktuin, met achterliggende boomweide en begraafplaats aan het Schuttershof is de belangrijkste groene ruimte in het dorp. Deze heeft aan kracht gewonnen door de omslag van private groene ruimte naar een openbaar dorpsgebied.

Vanwege het belang voor de buurt behoort de centrale speelweide eveneens tot de hoofdstructuur.

Ook het sportpark en dan met name de parkstrook rondom is een belangrijke groene dorpsruimte geworden.

Neven groenstructuur

Het overige openbaar groen in Ovezande vervult een functie voor de directe aanwonenden en wordt gerangschikt onder de groene nevenstructuur. Het beleidaccent ligt hier op ontwikkeling in samenwerking met de directe omwonenden.

▼ *Het oostelijke deel van de Hoofdstraat met lindebomen*

▼ *Het parkje rond de katholieke kerk*

▼ *De vijver naast het sportveld*

▼ *Nevenstructuur: de Mooymanstraat*

Voor een verdere verdieping van het groenbeleid in de hoofdstructuur zie het basisdocument openbaar groen.

Waardevolle bomen

De waardevolle bomen conform de bomenlijst zijn op de kaart aangegeven. De lijst is in 2012 voor het laatst herzien. Deze bomen zijn beeldbepalend en vormen daarmee op grond van hun individuele waarde onderdeel van de hoofdgroenstructuur.

Naast groene elementen zijn op de kaart twee aanvullende aspecten opgenomen, die van belang zijn voor de beleving van de groene buitenruimte van Ovezande: de wandelstructuur en waardevolle zichtrelaties.

Wandelstructuur

De huidige wandelpaden door het dorp staan op de kaart. Deze paden versterken de belevingswaarde van het groen. Naast de wandelpaden in het dorp zijn ook de routes van het wandelnetwerk Zeeland aangegeven. Deze lopen soms over een vrijliggend pad, maar grotendeels over de (polder)wegen.

Zichtrelaties

De belangrijkste zichtrelaties in het dorp en tussen het dorp en het omringende landschap zijn aangegeven op de kaart.

HUIDIGE SITUATIE GROENSTRUCTUUR

Toelichting op de kaart

Deze kaart laat zien welke groene structuren voor het dorp als geheel het meest belangrijk zijn (hoofdstructuur) en waar het groen vooral een functie vervult voor de buurt of straat (nevenstructuur). De hoofdstructuur is met een donkergroene kleur aangegeven, de nevenstructuur met een lichtgroene tint. Alles wat benoemd is tot groene hoofdstructuur is mede bepalend voor de ruimtelijke kwaliteit van de kern en dient daarom behouden (en indien van toepassing versterkt) te worden.

Binnen de hoofd- en neven structuur zijn de ruimtevormende onderdelen op de kaart gezet, zoals dijken, lanen, singels en bosgebieden. Tevens zijn zichten op het landschap en zichtlijnen aangeduid.

De wijze waarop de indeling in hoofd- en nevenstructuur doorwerkt in het groenbeleid staat in het basisdocument van het groenstructuurplan, in hoofdstuk 2. Kort samengevat wordt de hoofdstructuur door de gemeente vormgegeven en beheerd in overleg met de bewoners. Bij nevenstructuren is er een grotere rol voor de bewoners weggelegd, met meer ruimte voor maatwerk.

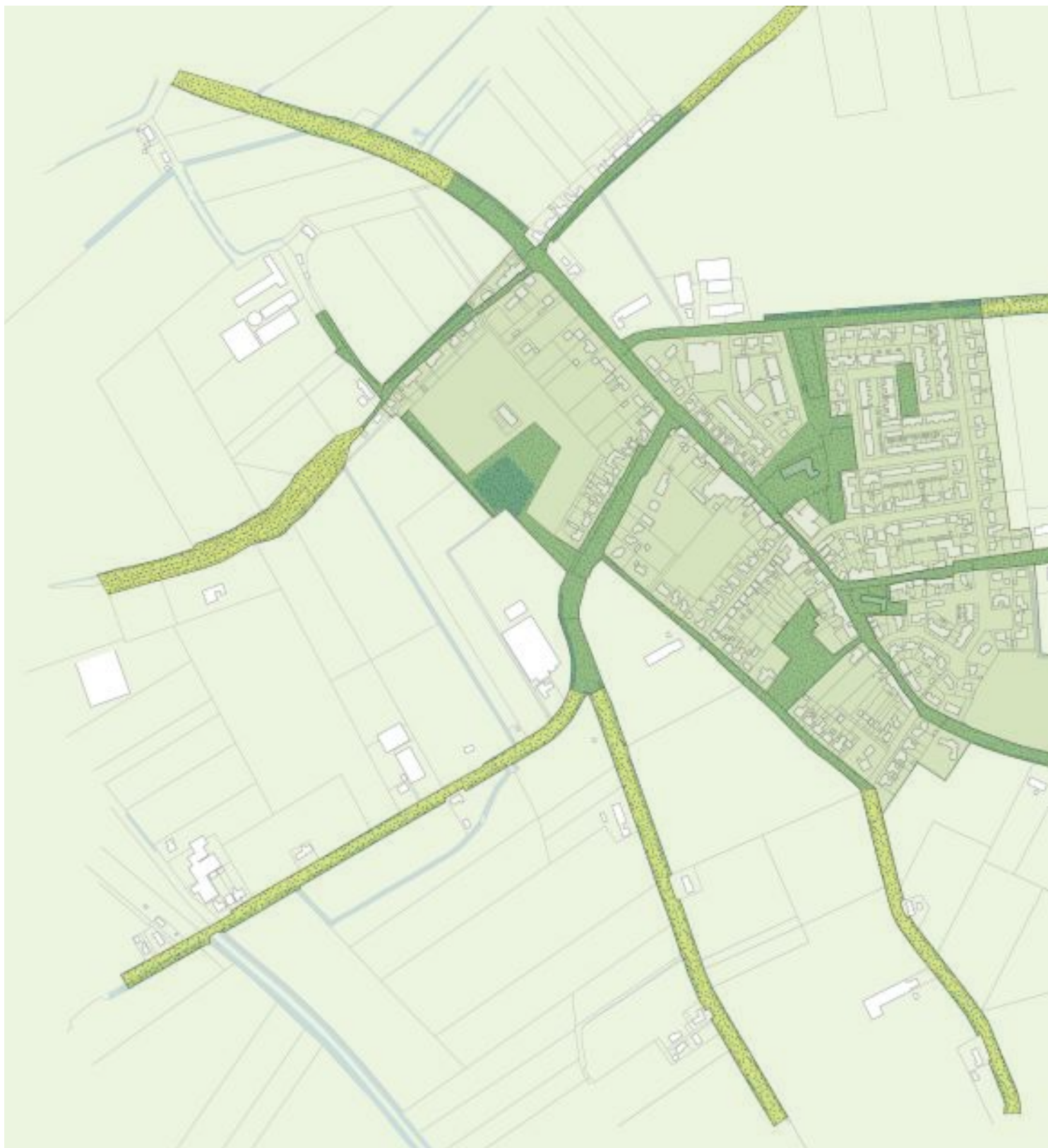
Naast de hoofd- en nevgroenstructuur zijn ook de belangrijkste vormen van gebruik op de kaart weergegeven. De beleving van het groen door de bewoners wordt hier mede door bepaald.

Legenda

<i>hoofdstructuur</i>		<i>nevenstructuur</i>	
	vlak hoofdgroenstructuur		wijkgroen
	boomstructuur, laan		grondwal / talud
	bos / bosplantsoen		boomstructuur, tweede orde
	monumentale boom		
	historische dijk		
	zichtlijn		
			wandelstructuur
			begraafplaats
			sportvelden

EIGENDOMMEN HOOFDSTRUCTUUR

Toelichting op de kaart

De kaart laat zien hoe de eigendomssituatie is van de groene hoofdstructuur. Dit is van belang omdat sommige belangrijke groene elementen in een dorp niet in eigendom zijn van de gemeente. Het kunnen particuliere eigendommen zijn, dan wel groen in eigendom van andere overheden.

De gemeente geeft middels deze kaart aan, dat het groen op deze percelen een belangrijke rol speelt voor het dorp. Ze zal zich inspannen om de groene structuren te behouden en te ontwikkelen. Ook zal de gemeente in overleg met de eigenaren treden om een eventueel wensbeeld in de groene hoofdstructuur te realiseren.

De kaart dient tevens als demarcatielijn tussen hoofdstructuur en nevenstructuur. Dit is onder meer belangrijk voor de communicatie tussen gemeente en bewoners over de groene inrichting.

Legenda

- nevenstructuur
- hoofdstructuur - gemeentelijk eigendom
- hoofdstructuur - particulier eigendom

3. KWALITEITEN EN KANSEN

3.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt de kwaliteit van het huidige openbaar groen geanalyseerd. Hierbij worden de wijken en buurten in dezelfde volgorde behandeld als in paragraaf 2.5. Het gaat in dit hoofdstuk zowel om de ruimtelijke kwaliteit, als de staat van onderhoud en vitaliteit van de beplanting. Tevens worden kansen voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en/of het groen benoemd. Uit deze analyse volgt het wensbeeld voor de groenstructuur, dat in hoofdstuk 4 is omschreven.

De kwaliteiten en kansen van het groen zijn geïnventariseerd tijdens een rondgang door Ovezande in het najaar van 2017.

3.2 HUIDIG OPENBAAR GROEN

Basislijnen

Hoofdstraat

De Hoofdstraat ligt op de dijk rond de Polder waar Ovezande is ontstaan. Het ruimtelijk beeld van de straat wisselt, al naar gelang je dichterbij de kern

van het dorp komt: de driesprong van Hoofdstraat en Nieuwstraat. Komend vanuit het Noorden is er aan de linkerkant een grastalud met lindebomen. Aan de overzijde van de weg bepalen tuinen en erven het beeld. De woningen liggen hier beneden aan het dijkstalud. Na de splitsing met de Plataanweg komt er een parallelweg onder aan de dijk. De lindebomen en het grastalud blijven doorlopen en vormen een fraai contrast met de gesloten gevelwand op de kruin van de dijk.

Vervolgens passeer je de tuin van de Rooms Katholieke kerk: een groene oase met oude beukenbomen. Dan komt ook de bebouwing aan de noordzijde van de weg op de dijk te staan. Het straatbeeld vernauwt zich en het groen verdwijnt. Bij de Hervormde kerk verweidt de ruimte weer en splitst de Nieuwstraat af. Richting het oosten volgt een soortgelijke afwisseling in het profiel, met als verschil dat hier aan weerszijden van de weg al snel erfbeplantingen volgen, en de lindebomen een dubbele rij vormen.

De hiervoor geschetste transformatie van een dijk met bomen tot een smalle aaneengesloten gevelwand vormt een aantrekkelijk belevingsaspect van Ovezande.

▼ *Hoofdstraat op de kruising met de Plataanweg*

▼ *Hoofdstraat oostelijke deel*

▼ *Hoofdstraat ter hoogte van de oude school*

▲ De splitsing van de Nieuwstraat, Rooneusdijk en Ovezandseweg, met links de Rooneusdijk

Een toevoeging die aan dit ruimtelijk verloop nog meer kracht zou geven is een tweede rij lindebomen langs de Hoofdstraat, tussen Groenedijk en Plataanweg en tussen Strobbehoek en de oostelijke komgrens.

Een beplanting van leibomen voor de oude school zou niet misstaan, als de overgebleven haagbeuk het in de toekomst zou begeven.

Nieuwstraat

Anders dan bij de Hoofdstraat is het beplantingsbeeld van de Nieuwstraat minder helder. Historisch gezien is de Nieuwstraat een voortzetting van de Rooneusdijk en is later pas de Ovezandseweg aangelegd. Om de oude polderstructuur kracht bij te zetten zou je de boombeplanting op de Rooneusdijk kunnen doorzetten tot aan de dorpskern, voor zover er ruimte beschikbaar is. De Ovezandse weg houdt dan als polderweg een eigen boombeplanting (eik).

Plataanweg

De beplanting van platanen langs de Plataanweg staat in zijn geheel op de monumentale bomenlijst. Hier ligt

het accent op behoud van deze, zelfs voor Zeeland, unieke boomstructuur.

Groenedijk

De Groenedijk behoort net als de Hoofdstraat tot de oorspronkelijke begrenzing van de Oud Ovezandepolder. Het karakteristieke beeld van de dijk met een gesloten bebouwingsrand en tegenoverliggende volkstuintjes heeft zo haar eigen charme. Landschappelijk gezien is het aanbrengen van een boombeplanting op de niet bebouwde delen van de dijk logisch. Verder naar het westen is dit reeds het geval, waar de weg voorzien is van een fraaie populierenbeplanting.

Oude Polderwegen

De Oud Ovezandseweg heeft een beplanting met essen aan de zuidzijde. Deze zet zich door buiten de bebouwde kom. Onder de bomen door is een fraai zicht op de polder mogelijk. Bij eventuele uitval van de essen door de essentaksterfte is het vervangen van de gehele wegbeplanting een optie.

De Bloemenstraat ontleent charme aan het zicht op het landschap aan de zuidwestzijde van de weg. Door

▲ Het erf van de Witte Hoeve is verstopt achter de beplanting (links)

▲ Het speelplekje aan de Strobbelhoekweg

▲ Groeiplaats van de bomen in de Prins Willem Alexanderstraat laat te wensen over

▲ De Strobbelhoekweg met ruime groenvakken

de smalle berm is doortrekken van de boombeplanting lastig, ter hoogte van het gedeelte langs het erf. Indien de mogelijkheid zich voordoet kan wellicht een iets bredere strook worden aangekocht. Dit komt ook de praktische beheersaspecten van de strook ten goede (maaibeheer). De bermbreedte in het zuidelijk deel van de weg kan als voorbeeld dienen.

De Dreef is een smalle straat met een eigen karakter, zonder openbaar groen.

Uitbreiding rond Schutterstraat

De dorpsuitbreiding rond de Schutterstraat is geheel heringericht met een basisschool, nieuw zorgcomplex en appartementen. De straatprofielen zijn relatief stenig en het groen beperkt zich tot stroken langs de gevels van de gebouwen. Gezien de haal- en brengfunctie rond de school is deze stenigheid op zijn plaats. De parkeervakken aan de zijde van de begraafplaats ogen erg diep. Wellicht is hier ruimte voor een haag.

In de Burgemeester Andriessenstraat staan sierperen in plantvakken die zijn ingeplant met blokhagen. De bo-

men zijn in hun omvang passend voor dit straatprofiel en beschikken over voldoende groeiruimte.

Uitbreiding tot Mooymanstraat

In deze buurt staan verspreid bomen in de verharding. De groeiomstandigheden voor de bomen zijn daarmee niet optimaal. Gezien de parkeerdruk wordt het lastig om meer ruimte voor de bomen te maken. Het centrale speelgazon is de groene ruimte in de buurt. Deze functioneert goed. Een eventuele uitbreiding van de parkeerfunctie op de kopse kanten van het plein is, bij instemming van de buurt, mogelijk.

Uitbreiding rond Strobbelhoekstraat

Het buurtje rond de Strobbelhoek oog afwisselend en groen vanwege de centrale pleintjes en de voortuinen. Het speelplekje ligt er wat verstopt bij, maar functioneert wel.

Uitbreiding Padwei-Notewei

In deze uitbreidingswijk is een boomstructuur aangeplant op de grens met het landschap. De ingang van de buurt aan de hoofdstraat is zonder openbaar groen

gemaakt. De indruk bestaat, dat alleen de particuliere tuinen deze ingang niet goed zullen verankeren in de dorpsstructuur. Een groene structuur in de vorm van een begeleidende boombeplanting is hier op zijn plaats.

Uitbreiding Pastoor Pontenagelstraat

De nieuwste uitbreiding van Ovezande is nog niet bebouwd. Ook hier valt te overwegen om alvast een boomstructuur te planten, die het groene karakter van de buurt ten goede komt. De bereikbaarheid van de bosplantsoenstrook achter de Strobbehoekstraat kan een probleem worden indien alle ruimte verkaveld wordt. Praktisch zou zijn om hier ofwel een onderhoudstrook te handhaven, of het bosplantsoen bij de particuliere tuinen te voegen. De tijdelijke bloemenweides worden volgens de bewoners niet goed bijgehouden.

Specifieke objecten

Begraafplaatsen

De begraafplaats kent nog enkele stukken met kale grond. Conform het algemene beleid kunnen deze dan wel bij het gazon getrokken, dan wel als vaste plantenvak omgevormd worden.

Sportvelden

Met de aanleg van de sportvelden en de parkstrook in 2010 heeft Ovezande er een fraai uitloopgebied aan de dorpsrand bij gekregen. De indruk bestaat, dat sommige elementen in het gebied zeer ruim zijn vormgegeven, terwijl andere relatief krap in de jas zijn aangelegd.

Het natuurspeelplekje in de hoek achter het sportveld en de singelbeplanting rond de sportvelden zijn niet ruim bemeten. De natuurspeelplek oogt weinig gebruikt en behoeft enig snoei en dunningsonderhoud.

Bij de singel rond het sportveld ontbreekt een onderhoudstrook ter hoogte van het trainingsveld. De singel zal aan de veldzijde alleen als geschoren haag te handhaven zijn. Aan de parkzijde is meer ruimte beschikbaar, en zijn er kansen om de singel meer op natuurlijke wijze te laten uitgroeien. De lindelane zijn riant van opzet en geven de dorpsrand op termijn een monumentaal karakter. Op de parkeerplaats liggen kansen voor een meer groene en waterdoorlatende verharding.

Kerktuin Rooms Katholieke Kerk

▼ *Entree Padwei is moeilijk herkenbaar vanaf de Hoofdstraat*

▼ *Kans voor natuurlijke ontwikkeling van gazon en bosrand*

▼ *Het bosplantsoen achter de woningen lijkt onbereikbaar voor onderhoud*

▼ *Het natuurspeelplekje in de hoek van het sportveld is dichtgegroeid*

De Kerktuin van de Rooms Katholieke Kerk is met de herinrichting van de Schutterstraat veranderd van een private tuin in een openbare parkruimte.

De achtergelegen boomweide is in potentie een fraaie activiteitenruimte in het dorp. In het bestemmingsplan is langs de Mauritsstraat een bouwvlak ingetekend op deze weide. Bij ontwikkeling van bebouwing op de weide neemt de gerbuikswaarde als evenementenlocatie sterk af. In geval van bebouwing is het voor de ruimtelijke kwaliteit bepalend, dat de voorzijde van de bebouwing op de centrale groenruimte is georiënteerd.

De centrale zitplek kan nog aan belevingswaarde winnen door er meer bloeiende accenten aan toe te voegen. Momenteel oogt deze plek wat kaal. Een groene inpassing van de achterkant van de kerk zou meerwaarde opleveren voor de beleving.

Ook de boomweide zelf biedt kansen voor biodiversiteit, in de vorm van bollengazon. De pleinruimte aan de Burgemeester Andriessenstraat oogt juist bijzonder stenig. Hier liggen kansen voor klimaatadaptatie middels groene verhardingen.

Wandelstructuur

Met de aanleg van de parkzone rond het sportpark is er een wandelverbinding langs de dorpsrand bij gekomen. Een soortgelijke verbinding loopt langs de buitenrand van de Padwei. De wandelmogelijkheden in en rond het dorp vallen samen met de polderwegen.

▲ De groene ruimte achter de Rooms Katholieke kerk

▲ Het plein achter het dorps huis

4. WENSBEELD

4.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk betreft het wensbeeld voor de groenstructuur. Het wensbeeld is uitgewerkt voor de ambities op het vlak van groenstructuur, biodiversiteit en klimaatadaptatie, telkens in een eigen paragraaf en met een bijbehorend kaartbeeld.

In paragraaf 4.6 worden de drie ambitiekaarten op elkaar geprojecteerd tot een integrale ambitiekaart. Vervolgens worden de belangrijkste groene projecten nader toegelicht en in beeld gebracht.

Als tweede uitwerking van de ambities voor de groenstructuur wordt in paragraaf 4.3 ook het beheerniveau vastgelegd. Het beheerniveau is bepalend voor de gewenste uitstraling, functie en onderhoudsniveau van de beplantingen in het openbaar groen.

4.2 AMBITIE GROENSTRUCTUUR

Versterken en aanvullen hoofdgroenstructuur

De hoofdgroenstructuur zoals weergegeven op de kaart 'Huidige groenstructuur' vormt de ruggengraat van het openbaar groen in Ovezande.

Ovezande is een dorp waar in de afgelopen jaren relatief veel projecten in de openbare ruimte zijn uitgevoerd. Daarbij is met aandacht voor de groenstructuur gewerkt. In Ovezande ligt het accent voor het groenstructuurplan op het behoud en de ontwikkeling van de groene buitenruimte.

Uit de analyse komt een aantal locaties naar voren, waar de groene hoofdstructuur kan worden versterkt en /of aangevuld. Het wensbeeld kijkt bewust iets verder dan de huidige eigendommen van de gemeente en de exacte grens van de bebouwde kom. Kansen voor de groenstructuur liggen vaak juist langs de randen van het dorp.

In Ovezande worden nieuwe boomstructuren voorgesteld op de tracés van de verdwenen Rooneusdijk en bij de entree van het woonbuurtje Padwei. Daarnaast zijn er kansen voor aanvullende wandelpaden en ook een locatie voor een mogelijk dorpsbos is op de kaart gezet.

Versterken en aanvullen groene nevenstructuur

Ook in de groene nevenstructuur zijn kansen aanwezig voor het versterken van het openbaar groen. In paragraaf 3.2 zijn per buurt of wijk suggesties gegeven. De ontwikkeling van het openbaar groen in de nevenstruc-

tuur wordt op initiatief van en in samenwerking met de bewoners vormgegeven. Op basis van de vastgelegde beleidslijnen uit het basisdocument treedt de gemeente coördinerend en stimulerend op.

Toelichting op de kaart

Deze kaart geeft de gewenste groenstructuur weer, als aanvulling op en versterking van de aanwezige hoofd-groenstructuur (hoofdstuk 2). Basis vormt de kaart van de huidige groenstructuur. Deze is in lichte kleurtint weergegeven. Vervolgens is het wensbeeld in een donkerdere kleurtint toegevoegd.

De legenda is eveneens gelijk aan die van de hoofd-groenstructuur. Projecten die met ster zijn weergegeven betreffen integrale projecten, met raakvlakken met bijvoorbeeld stedenbouw of architectuur.

Legenda

hoofdstructuur

- behoud en versterken vlak hoofdgroenstructuur
- aanvullen vlak hoofdgroenstructuur
- behoud en versterken boomstructuur, laan
- aanvullen boomstructuur, laan
- behoud en versterken boomstructuur 2e orde
- behoud en versterken monumentale boom
- behoud en versterken bos / bosplantsoen
- behoud en versterken zichten op open landschap

nevenstructuur

- behoud en versterken wijkgroen
- aanvullen boomstructuur 2e orde

gebruik

- behoud wandelstructuur
- aanvullen wandelstructuur
- kans dorpsbos

4.3 BEHEERNIVEAUS, GROENZONERING

Openbaar groen bestaat uit verschillende beplantingstypen, elk met een eigen karakter en functie.

Zo kunnen bomen zorgen voor een groen beeld op grote afstand, met lage struiken kan een groen vak worden gemaakt waar je overheen kunt kijken, en met een bloemenweide ligt er een kleurig tapijt waar insecten een thuis hebben. Er zijn beplantingstypen met een natuurlijk inheems karakter en er zijn beplantingstypen met een sterk gecultiveerd en architectonisch karakter. Er zijn beplantingen met een intensief jaarlijks beheer en er zijn beplantingen die minder onderhoud vragen.

De karaktereigenschappen maken dat een beplantingstype het best tot zijn recht komt bij een specifiek gebruik of locatie. Andersom is niet elke beplanting overal in de openbare ruimte toepasbaar. Om te kunnen sturen in de toepassing van beplantingstypen is in het Groenstructuurplan 1997 de groenzonering geïntroduceerd. Op basis van een viertal zones worden de beplantingstypen gestuurd naar die zones, waar ze het best tot hun recht komen.

Uitgangspunt voor het groenbeheer is dat elke beplanting een optimaal beheer ontvangt om goed te kunnen groeien en functioneren. Er is dus in principe één pakket aan onderhoudsmaatregelen per beplantingstype. Verschillen in uitstraling van het openbaar groen worden in het veld gerealiseerd, door het hanteren van een lijst met toe te passen beplantingstypen per zone. Een uitzondering op dit uitgangspunt vormen de centrumzones, waar ook aanvullend onderhoud wordt gepleegd.

De indeling van een beheergroep in een zone is gebaseerd op de volgende kenmerken van de beplanting:

- uitstraling;
- functie;
- onderhoudsniveau.

Zie de tabel hiernaast. Indien de beplanting niet met een sterretje in de tabel is aangekruist betekent dit dat de soort niet in de betreffende zone wordt toegepast.

De zones die de gemeente Borsele onderscheidt zijn:

- De natuur- en landschapszone
- De woon- werkzone
- De woon- werkzone+
- De centrumzone

Natuur- en landschapszone

Deze zone bestaat uit grotere, aaneengesloten groenelementen met een inheems sortiment en een meer natuurlijke uitstraling. Vaak zijn het elementen die ook in het omringende landschap aanwezig zijn en doorlopen in de bebouwde kom (b.v. dijken, watergangen en bermen). Ook de dorpsbossen zijn hier onderdeel van. De beheergroepen die in deze zone te vinden zijn hebben alle de eigenschap dat er ruimte nodig is om goed te kunnen groeien en hebben een natuurlijk, minder geknipt of gemaaid beeld. Naast de natuurlijke soorten kunnen op beperkte schaal culturele beplantingsvormen voorkomen. Te denken valt aan gazonstroken naast paden of een afschermd haag. De beoogde uitstraling is extensief en natuurlijk.

Woon-werkzone

In de woon-werkzone wordt zoals de naam al aangeeft gewoond en gewerkt. Het betreft de dagelijkse en directe leefomgeving van het dorp en haar bewoners. In deze omgeving is groen ruim voorhanden, maar is de ruimte niet geschikt voor sterk uitgroeiende beplanting. De beoogde uitstraling is functioneel, netjes en verzorgd.

Woon-werkzone +

In deze zone is ruimte om invulling te geven aan de ambities voor biodiversiteit. Hier is bovenop de beplantingen uit de woon-werkzone ruimte voor de toepassing van de vaste plantenmengsels zoals beschreven in hoofdstuk 3.3. Het betreft voornamelijk hoofdstraten in het dorp of binnen een wijk. De beoogde uitstraling is functioneel, netjes en verzorgd.

Centrumzone

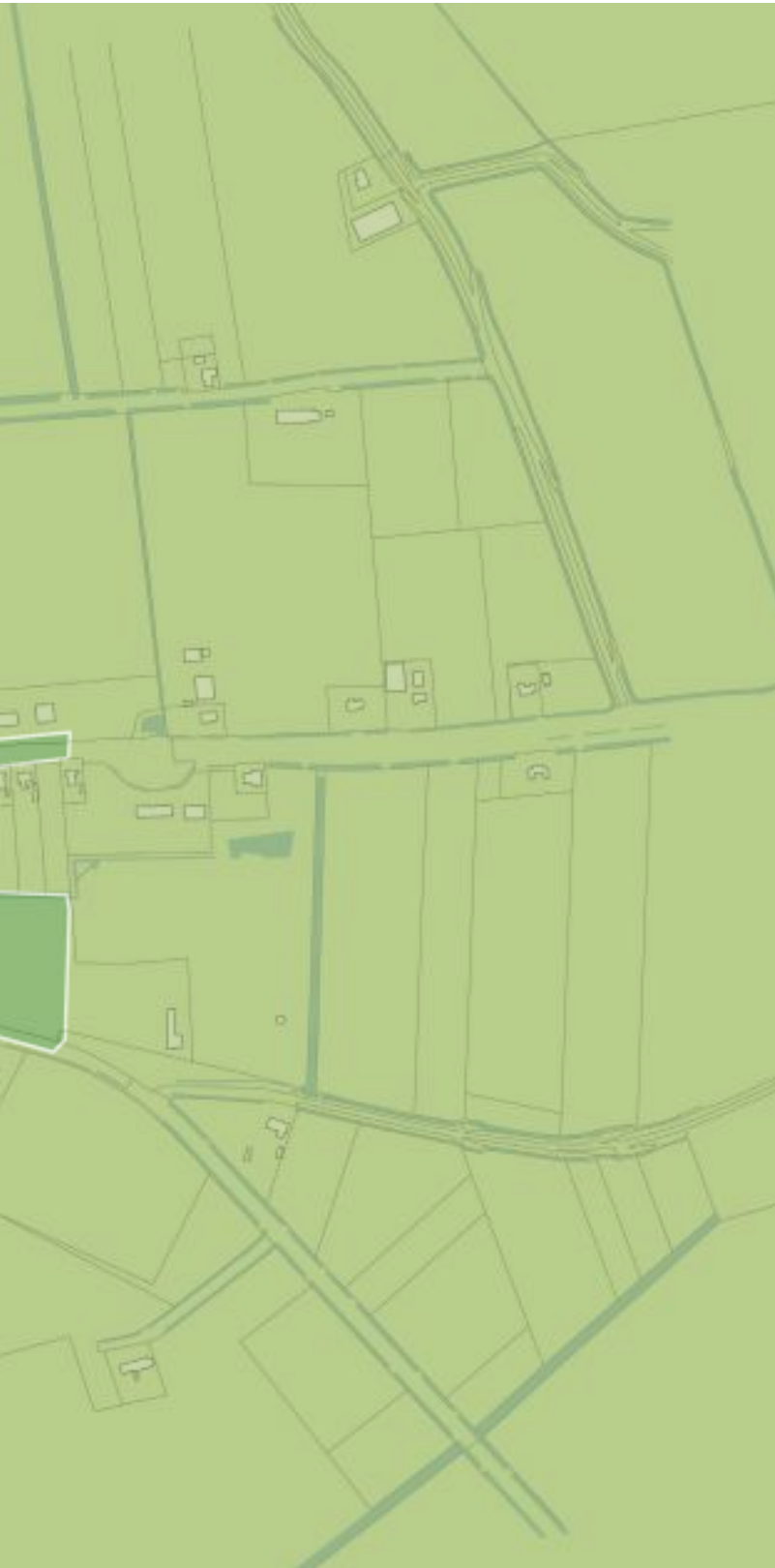
De centrumzone omvat de knooppunten van het sociale leven in het dorp. Het openbaar groen heeft hier een representatieve functie. Onderhoudsintensieve beplantingsvormen worden door het gehele dorp beleefd en gezien. De beoogde uitstraling is representatief en verzorgd. Dit representatieve beeld wordt extra geaccentueerd door in deze zone voor het gazon aanvullende maaibeurten uit te voeren.

Zonering				beheergroep	
CZ	WW+	WW	NL	code	omschrijving
					Laanbomen
*	(1)	(1)		1,01	Boom in verharding
*	*	*	*	1,02	Boom in gras
*	*	*	*	1,03	Boom in beplanting
*	*	*	*	1,04	Boom in particuliere tuin
					vormbomen
*				2,01	Leiboom in verharding
*	*			2,02	Leiboom in gras
*	*			2,03	Leiboom in beplanting
	*	*	*	2,05	Knotboom in gras
	*	*	*	2,06	Knotboom in beplanting
*				2,07	Fruitboom in verharding
*	*	*	*	2,08	Fruitboom in gras
*	*	*	*	2,09	Fruitboom in beplanting
					bosachtige beplantingen
	*(2)	*(2)	*(3)	3,01	Bosplantsoen
			*	3,02	Landschappelijke haag
			*	3,03	Bos
					heesters
*	*	*		4,01	Heesters hoog: > 1.50 M
*	*	*		4,02	Heesters laag: < 1.50 M
*	*	*		5,01	Heesters bodembedekkend
*	*	*		5,02	Heesters bodembedekkend + solitaire heesters
					vaste planten
*	*			5,03	Vaste plantenmengsels
					hagen
*	*	*		6,01	Haag laag: < 1.00 M
*	*	*	*	6,02	Haag middelhoog: 1.00 - 1.80 M
*	*			6,03	Haag hoog: > 1.80 M
*	*			6,04	Dubbele haag raster tussen de rijen
			*	6,05	Los groeiende haag
					blokhagen
*	*	*		7,01	Blokhagen
					rozen
				8,01	Rozen perk
*				8,02	Rozen botanisch
				8,03	Rozen bodembedekkend
				8,04	Klimrozen
					vaste planten border
*				9,01	Vaste planten
					wisselperken
*				10,03	Wisselperk
					gazon
*				11,01	Gazon 30 x
	*	*	*(4)	11,01	Gazon 20 x
*	*	*		11,02	Gazon onder talud < 1:4
	*	*		11,03	Voetbal-wedstrijdveld
	*	*	*	11,04	Speelveld
*	*	*		11,05	Gazon bolgewassen
	*	*		11,06	Voetbal-trainingsveld
					gras
			*	12,01	Extensief gras
			*	12,02	Extensief gras onder talud < 1:4
			*	12,03	Berm
			*	12,04	Braakliggend terrein
	*	*	*	12,05	Extensief gras in Bestemmingsplan
	*	*	*	12,09	Extensief gras bloemenweide
			*	12,06	Extensief gras dijken
					kale grond
(1)	(1)	(1)		16,01	Kale grond
(1)	(1)	(1)		16,02	Kale grond begraafplaatsen
*	*	*	*	16,03	Kalegrond elders meegerekend

- ad 1 alle boomspiegels en kale grond beplanten
ad 2 met geschoren randen
ad 3 vrij uitgroeiende randen
ad 4 alleen als overgangstrook langs paden of als graspad door bloemenweide

ZONERING BEHEERNIVEAU'S

Toelichting op de kaart

In de gemeente Borsele wordt gewerkt met 4 Beheerniveau's. Voor een nadere toelichting van de beheerniveau's en de gevolgen die dit heeft voor de toe te passen beplantingen, zie paragraaf 4.3. Tevens is wat achtergrondinformatie te vinden in paragraaf 2.1 van het Basisdocument.

Op de kaart staat aangegeven op welke locatie de beheerniveau's worden toegepast in het dorp. De beheerniveau's zijn een maat voor de gewenste uitstraling, functie en onderhoudsniveau van de beplanting in het openbaar groen.

Legenda

- natuur- en landschapszone
- woon - werkzone
- woon - werkzone +
- centrumzone

4.4 AMBITIE BIODIVERSITEIT

Inleiding

Het aantal op een plek voorkomende verschillende plant- en diersoorten wordt biodiversiteit genoemd. In Nederland neemt de biodiversiteit steeds verder af.

De gemeente Borsele heeft er als gemeente waar fruitteelt een belangrijke plaats inneemt extra belang bij dat deze trend gekeerd of afgezwakt wordt. De insecten zijn immers van vitaal belang voor de fruitteelt.

De ambitie voor het groen is gericht op het creëren van gunstige leefomstandigheden voor insecten, die onder meer voor de bestuiving van omliggende fruitteelt van belang zijn. Gewenst is een toename van het aantal planten dat stuifmeel en nectar levert, gevarieerd en verspreid over de seizoenen.

Om dit te bereiken worden op plaatsen waar nu monotone groenvlakken aanwezig zijn, gevarieerde mengsels van nectar en stuifmeel leverende planten toegevoegd. Het is niet de bedoeling om beplantingen die al een waarde voor biodiversiteit hebben 'in te wisselen' voor soorten met een andere natuurwaarde. Daarnaast wordt goed gekeken of de toename voor de biodiversiteit te combineren valt met de locatie en de functie die het openbaar groen heeft.

Er zijn drie typen bloemrijke beplanting die een grote meerwaarde voor insecten bieden: het bollengazon, de gemengde vaste plantenmengsels en bloemenweides. Het meest voor de hand liggende beplantingstype dat vervangbaar is door nieuwe bloemrijke vegetaties is gazon. Daarnaast kunnen monotone heestervakken in aanmerking komen, mits er voldoende ruimte is.

Naast de drie "speerpunten" bollengazon, vaste plantenmengsels en bloemenweides zijn er uiteraard meer beplantingen die waarde hebben voor biodiversiteit in het algemeen, dus voor een gevarieerde flora en fauna.

Een tweede ambitie is om meer kleine bosclementen aan te planten, die weer voor een heel eigen ecosysteem zorgen. Met als voorbeeld de aanwezige dorpsbossen in Borsele, Nieuwdorp, 's-Heerenhoek, Lewedorp wordt bij elk dorp bezien of er mogelijkheden zijn om een eigen dorpsbos te realiseren.

Een ander waardevol element voor de biodiversiteit vormen de boomgaarden. Ook deze zijn in enkele borselse dorpen aanwezig. Ze vormen aantrekkelijke groene ruimtes, met aanvullend mogelijkheden voor

ontspanning en wandelen. Vanwege de hoge onderhoudskosten van de (hoogstam)fruitbomen wordt het aantal lokaties per dorp beperkt.

Bollengazon

Bollengazon is gedurende een groot deel van het jaar een strakke groene grasmat. In het voorjaar verandert de grasmat in een kleurrijk tapijt van diverse bolgewassen. Dit levert in het vroege voorjaar voedsel voor de insecten. In deze tijd bloeien er nog maar weinig andere planten. Het insectenbestand wordt als het ware een handje geholpen op weg naar de bloei van de fruitbomen. Naast voedselbron voor insecten is het kleurrijke tapijt fraai om te zien en geeft een voorjaarsgevoel aan elke passant.

Na de bloei blijft het loof van de bollen nog een paar weken staan om de ondergrondse bol voldoende kracht te geven voor het opvolgende jaar. Dit is een beperkte periode met een iets minder fraaie aanblik, maar werkt tevens kostenbesparend ten opzichte van het 'gewone gazon', omdat het gazon met de bollen in deze periode niet gemaaid hoeft te worden. Gedurende de rest van het jaar wordt het gazon op dezelfde wijze onderhouden als gazon zonder bollen. Deze beplantingsvorm is geschikt om binnen de woonkern toegepast te worden in gazonvakken van enige omvang, die geen duidelijke gebruiksfunctie hebben (zoals bijvoorbeeld speelveld). Ook lange gazonstroken langs wegen zijn prima geschikt. De minimale breedte van de bollenstrook is 1.20 meter. Tevens moet dan naast de bollenstrook de maaimachine nog gemakkelijk een strook kunnen maaien, dit om het beeld verzorgd te houden als het loof nog een tijdje moet besterven. De totale vakbreedte is dus bij voorkeur minimaal $3 \times 1.20 = 3.60$ m.

De aanlegkosten van bollengazon zijn relatief hoog, maar de onderhoudskosten zijn niet hoger dan gazon zonder bollen. Ook kunnen hoger wordende bollenmengsels worden toegevoegd aan bermen en ruig gras.

In Ovezande is een uitbreiding van deze beplantingsvorm voorzien op diverse gazons van het dorp, waar niet direct een spelfunctie aanwezig is, maar die toch in het oog springen in de openbare ruimte. Steeds wordt om het vak met bollen een grasrand van minimaal 1.20 meter niet met bollen ingeplant.

Sterke vaste plantenmengsels

Vaste planten zijn kruidachtige gewassen waarvan het bovengrondse deel in de winter afsterft en die in het voorjaar steeds weer opnieuw uitgroeien. Met name de

▲ *Kans voor bollen op de pleintjes van de Strobelhoekstraat*

▲ *Kans voor bollen in de grasstrook langs de begraafplaats*

sterke en rijkbloeiende soorten zijn geschikt voor aanplant in het openbaar groen. Een sprekend voorbeeld in de gemeente Borsele is de Populierestraat te 's-Gravenpolder, die geheel in eigen beheer is ontwikkeld en aangeplant.

Op kleine schaal zijn de vaste plantenmengsels reeds met succes toegepast in de gemeente. Het beeld van deze vakken wordt door de bewoners hoog gewaardeerd. In het groenstructuurplan wordt daarom een uitbreiding van het areaal voorzien. De vaste plantenmengsels geven door het hele jaar een gevarieerd aanbod aan bloeiende planten. Deze beplantingsvorm kan ook in wat kleinere vakken goed worden toegepast. Het beheer van de vakken is intensiever dan bollengazons, vandaar dat de toepassing wordt beperkt tot belangrijke straten en openbare plekken in het dorp. In de zonering van de beheerniveaus wordt speciaal voor de ruimere toepassing van vaste plantenmengsels een zone 'woon-werk+' ingesteld, waar de toepassing van deze beplanting mogelijk is.

Momenteel zijn er vaste plantenmengsels aanwezig in de Pastorietuin en op de Begraafplaats.

Omdat deze beplanting ook in staat is om onkruid te onderdrukken is de toepassing op begraafplaatsen een goed middel om zowel een fraai en representatief beeld te genereren, als de beheerkosten te verminderen. Op de begraafplaats wordt een uitbreiding voorgesteld evenals op het grote grasoppervlak achter de katholieke kerk.

Bloemenweides

Bloemenweides zijn extensief onderhouden grasvlakken, waar naast een speciaal bloemenmengsel ook grondverbetering en een aangepast beheer wordt

toegepast. Door deze maatregelen wordt de groei van bloeiende kruiden bevorderd ten opzichte van de grasgroei. De bloemenweides geven een groot aanbod van nectar gedurende de zomermaanden.

Dit beplantingstype is minder geschikt voor toepassing in de directe woonomgeving, vanwege het extensieve karakter en het wat meer natuurlijke beeld. Dit kan worden verzacht door rond de bloemenweide steeds een strook van ongeveer twee meter breed als gazon te maaien. Er blijft dan altijd een nette en verzorgde rand om de bloemenweide aanwezig. Op deze wijze worden de bloemenweides reeds toegepast in de gemeente, ter plaatse van braakliggende percelen in bestemmingsplannen. Langs de dorpsranden, op de overgangen met het agrarisch gebied en bijvoorbeeld op dijken is het juist het aangewezen beplantingstype om grotere vlakken mee te vullen. Tevens is het mogelijk om bollen te combineren met de bloemenweide.

In Ovezande worden alleen enkele bermen ecologisch beheerd. Daarnaast zijn er bloemenweides te vinden op de nog onbebouwde delen van de bestemmingsplannen Padwei en Pastoor Pontenagelstraat, deze dienen zolang er niet gebouwd wordt te worden gehandhaafd. Er liggen nog diverse kansen om grasvlakken, die nu op de beheerkaart als gazon staan aangeduid, meer ecologische betekenis te geven. De belangrijkste en grootste vlakken liggen rond het huidige sportveld, maar ook rond de kanslocatie voor het dorpsbos.

Vanuit het bewonersoverleg is nog de weide genoemd tussen het kerkplein en de Nieuwstraat. Deze is echter in particulier bezit.

Boomgaarden

▲ Kans voor bloemenweide bij het sportcomplex

▲ Kans voor bloemenweide bij het weeltje langs de Hoofdstraat

▲ Kans voor een natuurlijke dorpsrand bij de Padwei

▲ Kanslocaties voor een eventueel dorpsbos

(Hoogstam)boomgaarden zijn eveneens van waarde voor de biodiversiteit. Naast de waarde voor fruitbestuivende insecten zijn boomgaarden ook uit cultuurhistorisch oogpunt van waarde. In Ovezande zijn momenteel geen hoogstam fruitbomen aanwezig.

In Ovezande is een kanslocatie gevonden voor de ontwikkeling van een dorpsbos. Rond het bestaande sportpark liggen beperkte mogelijkheden om de bestaande singels aan te vullen.

Bomen, bos en struiken

Uiteraard zijn er ook diverse (inheemse) bomen en struiken die nectar en stuifmeel leveren. Vaak zijn dit forse beplantingen, die veel ruimte vragen. Een uitbreiding van deze groep is binnen het huidige areaal openbaar groen lastig, omdat geschikte locaties reeds voorzien zijn van deze beplanting en de ruimte voor uitbreiding op gespannen voet staat met andere functies.

Voor een omvorming van bestaande struiken, puur uit oogpunt van bloei, gaan ook de natuurwaarden die de struiken nu al hebben voor vogels en dieren meespeelen. Daarom is er geen actief omvormingsbeleid voor struiken en bomen. Wel kan bij nieuwe aanleg het accent worden gelegd op soorten met bloei en een gevarieerd sortiment.

toelichting op de kaart

De ambitiekaart biodiversiteit geeft de gewenste uitbreiding weer van het areaal beplanting met waarde voor de biodiversiteit in het openbaar groen. Speerpunt van het groenstructuurplan zijn gemengde vaste plantenvakken, bloemenweides en bolgewassen in het gazon.

Ook kansen voor een (aanvullende) hoogstamboomgaard, zeeuwse haag of dorpsbos worden op de kaart gezet.

Voor een verdere toelichting zie paragraaf 4.4.

legenda:

- kans gemengde vaste planten
- kans bollengazon
- kans bloemrijk grasland

4.5 AMBITIE KLIMAATADAPTATIE

Inleiding

In het groenstructuurplan is gekeken waar kansen liggen om in de openbare ruimte, en in het bijzonder het openbaar groen in te spelen op een veranderend klimaat. Er zijn twee speerpunten benoemd in het basisdocument: Het verbeteren van de natuurlijke inzijging van regenwater in de bodem en het creëren van waterbuffering en waterberging. De kansen en oplossingen worden steeds vanuit een 'groen perspectief' belicht. Dit houdt in dat oplossingen worden aangedragen, die ook een positieve bijdrage leveren voor de groenstructuur.

Verbeteren natuurlijke inzijging in de bodem.

In onze leefomgeving neemt het verhard oppervlak de laatste jaren toe. Dit proces speelt zowel in de openbare ruimte als in particuliere tuinen. Vaak is de reden voor het verharden praktisch, het vergt minder onderhoud dan groen, of de ruimte is nodig voor verkeersbewegingen of parkeren.

Verhard oppervlak, met name de meer gesloten varianten asphalt, tegels en straatstenen, zorgt voor een snelle en oppervlakkige afvoer van regenwater, waardoor bij neerslagpieken de capaciteit van het rioolstelsel extra wordt belast.

Daarnaast wordt een stenige buitenomgeving aanzienlijk meer opgewarmd door de zon als de (groene) omgeving. Dit effect wordt hittestress genoemd. In De gemeente Borsele zijn de effecten minder heftig als in grote steden, maar met name bedrijfsterreinen zijn gevoelig voor dit verschijnsel.

Een groen oppervlak geeft het regenwater de gelegenheid om daar waar het valt te worden opgenomen in de bodem (inzijging). Slechts bij extreme regenval gaat het water ook oppervlakkig afstromen via een groen oppervlak. Naast groen hebben ook sommige verhardingen waterdoorlatende eigenschappen, zoals grind, losse schelpen of grasbetonstenen.

Het groener maken van het bodemoppervlak levert dus een bijdrage aan de natuurlijke neerslagopname van de bodem. Door kritisch te kijken naar het nut en de noodzaak van verhard oppervlak kan deze kans benut worden. Met name als er sprake is van incidenteel gebruik gedurende de dag, of de verharding slechts gedeeltelijk wordt bereden, kan een omvorming naar groene verharding of beplanting overwogen worden.

Zie voor een meer uitgebreide toelichting op dit onderwerp het hoofdstuk Klimaatadaptatie in het Basisdocument Groenbeleid.

Om de plaatsen aan te duiden waar hiervoor kansen liggen is gekeken naar de parkeercapaciteit van de openbare weg in relatie tot de parkeerdruk.

Daar waar op de openbare weg gedurende de dag weinig wordt geparkeerd ontstaan groeikansen voor gras. In de praktijk zijn het vooral de woonstraten waar de bebouwing gedeeltelijk of volledig bestaat uit vrijstaande woningen of twee-onder-een kap woningen. Deze hebben één of meerdere parkeerplaatsen op het eigen erf. De vergroening betekent dus niet dat er op deze stroken niet geparkeerd kan worden. Bovendien biedt het vergroenen van de weg kansen om de standplaatsen van eventuele aanwezige bomen te verbeteren.

In Ovezande zijn de nog definitief te bestraten wegen in de uitbreidingen Padwei en Pastoor Pontenagelstraat kansrijk voor het vergroenen van het straatbeeld. Hier is de weg breed, hebben de meeste woningen parkeren op eigen erf en is de parkeerdruk in de straat beperkt. Te denken valt aan een versmalling van het profiel en /of het maken van een groene strook langsparkeren.

Ook de huidige parkeerplaats van het sportveld is een grijs betonvlak, dat slechts op delen van de dag gebruikt wordt. Dit biedt kansen voor toepassing van groene verhardingen.

De bewoners kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan een betere waterhuishouding door de tuinen en met name de voortuinen niet te voorzien van gesloten verharding. De voortuinen zijn in de meeste gevallen onder afschot gelegd naar de stoepen, waardoor in geval van een gesloten verharding dit water direct de capaciteit van het riool belast. Zowel een groene inrichting als het gebruik van waterdoorlatende verharding dragen bij aan een betere waterhuishouding.

Waterbuffering en waterberging

Naast het omvormen van verharde oppervlakken naar groen oppervlak kan het openbaar groen ook een rol spelen als infiltratiepunt voor naastgelegen verharde oppervlakken. In dat geval wordt het afstromende water eerst via de groenstrook geleid vóórdat het in een rioleringsstelsel wordt opgenomen. Dit is het principe van de 'wadi' of droogvallende laagte. Ook bestaande of nieuwe sloten kunnen een bijdrage leveren aan een betere waterhuishouding. Indien hier de capaciteit wordt vergroot is sprake van een betere waterberging in het afwateringssysteem van de polder.

De kansen voor buffering van water in een wadi zijn er in Ovezande weinig bij de huidige topografie. De gro-

▲ *Kans vergroening plein zwembad*

▲ *Kans voor vergroening verharding parkeerstroken*

▲ *Kans voor groene verhardingen in parkeerstrook in combinatie met boomstructuur*

te vijver in de wijk Padwei wordt reeds voor dit doel gebruikt. Vanuit het bewonersoverleg is het doortrekken van de wadi achter de nieuwe woonwijk Pastoor Pontenagelstraat genoemd. Deze kan tevens de wateroverlast achter de woningen van de Strobbelhoek opvangen.

toelichting op de kaart

De kaart geeft de lokaties weer met kansen voor maatregelen in de openbare ruimte ten behoeve van klimaatadaptatie.

De maatregelen hebben betrekking op het verbeteren van inzijging van oppervlaktewater, het creëren van waterbuffering of berging en het voorkomen van oppervlakkige afstroming.

Naast een rol voor klimaatadaptatie hebben de maatregelen eveneens een groen of vergroenend karakter.

Voor een toelichting zie paragraaf 4.4

Legenda

- kans groene plantvakken
- kans groene /doorlatende verhardingen
- kans wadi
- kans nieuwe berm-sloot / wadi
- kans waterberging

Legenda

<i>hoofdstructuur</i>	
	behoud en versterken vlak hoofdgroenstructuur
	aarvullen vlak hoofdgroenstructuur
	behoud en versterken boomstructuur, laan
	aarvullen boomstructuur, laan
	behoud en versterken boomstructuur 2e orde
	behoud en versterken monumentale boom
	behoud en versterken bos / bosplantsoen
	behoud en versterken zichten op open landschap
<i>nevenstructuur</i>	
	behoud en versterken wijkgroen
	aarvullen boomstructuur 2e orde
<i>gebruik</i>	
	behoud wandelstructuur
	aarvullen wandelstructuur
	kans dorpsbos
<i>biodiversiteit</i>	
	kans gemengde vaste planten
	kans bollengazon
	kans bloemrijk grasland
<i>klimaatadaptatie</i>	
	kans groene plantvakken
	kans groene /doorlatende verhardingen
	kans wadi
	kans nieuwe bermkloot / wadi
	kans waterberging

Projecten op de kaart:

1. Boombeplanting voormalige Rooneusdijk
2. Accentueren entree en landschappelijke rand woonbuurt Padwei
3. Versterken bosranden sportpark
4. Kanslocatie dorpsbos
5. Wandelstructuur

4.6 INTEGRALE AMBITIEKAART

Inleiding

Op de integrale plankaart zijn de gecombineerde ambities voor groenstructuur, biodiversiteit en klimaatadaptatie weergegeven. Daar waar het relatief eenvoudige aanpassingen betreft van beplanting binnen de bestaande topografie worden deze door de gemeente zelf geïnitieerd en aangepakt. Deze aanpassingen worden meegenomen in de reguliere programma's voor beheer en omvorming van openbaar groen.

Voor een aantal locaties is een meer omvattende herinrichting nodig, of samenwerking met andere partijen. Deze kansen/projecten hebben op de kaart een nummer gekregen en worden individueel toegelicht.

De kanslocaties geven het wensbeeld weer vanuit groenstructuur. Er is nog geen onderzoek verricht naar de (o.a. technische) haalbaarheid van de voorstellen, anders dan een inschatting op basis van de huidige topografie.

1. Boombepanting voormalige Rooneusdijk

Ten zuiden van het dorp zijn momenteel diverse boombepantingen aanwezig langs de Nieuwstraat.

De Nieuwstraat volgt het verloop van de historische Rooneusdijk, één van de dijken waar het dorp Ovezande langs is ontstaan. Deze dijk is ter hoogte van de Nieuwstraat afgegraven en vervolgt pas na het sportpark weer zijn verloop als Polderdijk. Om het verloop van de oude polder weer beleefbaar te maken wordt voorgesteld om hier een eenduidige boombepanting te planten. Om de poldercontour te completeren stellen we voor om de boombepanting ook buiten de kom door te zetten op de Rooneusdijk. Binnen de kom is ruimte om de bomen door te planten tot aan de Bloemenstraat. De dijkbeplanting doet de historische lijnen in het landschap weer herleven.

2. Accentueren entree en landschappelijke rand woonbuurt Padwei

De Padwei is de nieuwste uitbreiding van Ovezande. De wijk ligt geheel achter de bebouwde randen van de Hoofdstraat en de Plataanweg. De aftakking naar de Padwei is ruimtelijk niet ondersteund en valt een beetje weg tussen de percelen aan de Hoofdstraat. Om de ingang van de wijk visueel te verduidelijken wordt voorgesteld om een boombepanting aan te brengen in de parkeerstrook, en de verharding hiervan te vergroenen. Dit levert een heldere en groene entree van de buurt op, daarnaast is het groener inrichten van de parkeerstrook waardevol voor de klimaatadaptatie.

3. Versterken bosranden sportpark

Rond het sportpark is een parkachtige zone aangelegd met een lindelaan, een natuurspeelplek en een grote vijver. Het beheer van de parkstrook is met gazons en geschoren struikranden intensief. Omdat er een behoorlijke ruimte beschikbaar is, is het kansrijk om voor een meer natuurlijke opzet en uitstraling van het park te kiezen. Het is mogelijk om de bestaande struikranden breder te maken en om ze tot een meer natuurlijke zoomrand te maken. Ook de strakke gazons kunnen meerwaarde krijgen voor flora en fauna door ze ecologisch te beheren.

Zowel de ruimtelijke beleving als de biodiversiteit gaan er op vooruit door deze voorstellen!

4. Kanslocatie dorpsbos

In de gemeente Borsele zijn er momenteel vier dorpen waar in de jaren tachtig van de vorige eeuw een dorpsbos is aangelegd. De dorpsbossen zijn waardevol voor zowel de planten en dieren als ook een prachtig wandel- en speelgebied voor de inwoners van het dorp.

De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om in meerdere Borselse dorpen dorpsbossen aan te leggen. Gekeken wordt naar locaties grenzend aan de dorpskern. In Ovezande zou een dorpsbos goed ingepast kunnen worden in de driehoek tussen Nieuwstraat en Landweg.

5. Wandelstructuur

Ovezande heeft goede wandelmogelijkheden voor haar inwoners, over de bestaande dijken en in de parkrand rond het sportpark. Een logische aanvullende route zou een kortkoppeling tussen de Landweg en de Plataanweg zijn, waardoor er een heel mooi rondje rond het dorp ontstaat.

▼ Schetsmatig plan voor een mogelijk dorpsbos met waterberging .

▼ Sfeerbeeld van een meer natuurlijke inrichting rond hetsportcomplex, met bosrand en bloemenweide

Bronnen

GSP gemeente Borsele 1997
Landschapsbeleidsplan gemeente Borsele
Dorpskrant Ovezande
Google maps / Google streetview
Archieven.nl
Topotijdreis.nl

 Dit werk is auteursrechtelijk beschermd.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Bosch Slabbers Tuin- en Landschapsarchitecten B.V. (hierna: "Bosch Slabbers").

Bosch Slabbers heeft bij haar werkzaamheden de zorgvuldigheid in acht genomen die van haar kan worden verwacht. Aan de getoonde informatie in deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Op onze werkzaamheden zijn de voorwaarden van toepassing zoals vastgelegd in De Nieuwe Regeling 2005 (DNR 2005).

Bosch Slabbers heeft met zorgvuldigheid de beelden in deze publicatie geselecteerd. Het kan voorkomen dat niet alle rechthebbenden van de gebruikte beelden zijn achterhaald. Belanghebbenden worden verzocht contact op te nemen met Bosch Slabbers.

Bosch Slabbers tuin- en landschapsarchitecten

Oude Vlissingeweg 1
4330 AC Middelburg

T 0118 592288

www.bosch-slabbers.nl

bosch slabbers

